

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje Frančišek Rojina.

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Fr. L.: Začetnikom dober svet. (Konec). — Jan. Jurančič: Kako čebele nektar premenijo v med? — Fr. Rojina: Nekaj o vosku in satovju. — Fr. Rojina: Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Vratislavu. — Tajnik: Odborova seja »Slov. čeb. društva« dne 2 marca t. l. — Dopisi. — Raznoterosti. — Vprašanja in odgovori. — Izkaz. — Listnica uredništva.

Začetnikom dober svet.

Poroča Fr. L.

(Konec)

20. Trot in trotovka. Trot ali čebelni samec spozna se takoj izmed čebel po zajetem in širokem truplu in veliki okroglji glavi. Izleže se iz neoplojenega jajčeca v večji celici, pokriti z izbočenim pokrovcem. Njegova preobrazba traja 24 do 26 dni. So trojne vrste. Veliki, srednji in mali, kot navadna čebela.

Trot ne sodeluje pri nobenem opravilu, ne znotraj, ne zunaj panja, nima žela in služi le za oploditev matice. Ker pa k oploditvi matice enkrat za vselej zadostuje le en trot, zato razumni čebelar njihovo število omejuje, deloma z odstranjevanjem trotovskega satovja, deloma z vkladanjem umetnih medsten v čebelno gnezdo.

Srednjih in malih trotov se obvarujemo, ako skrbimo za pravilno razdalje med satniki v panju. Trote slabih plemenjakov uničujemo, ker matica, še tako lepa, oplojena s slabim trotom ni nikdar tako rodovitna, kot oplojena s čvrsttim trotom narboljšega plemenjaka.

Trotovka je čebaleta delavka, ki se je lotila zaleganja jajčec, ko je panj zgubil matico in si druge več vzgojiti ni mogel, ali pa, ker je stara matica zgubila rodovitnost radi starosti itd.

Iz jajčec, po trotovki zaleženih v celice za delavke, izležejo se le trotje, zato panj hira in pogine.

Če toraj zapaziš pri kakem panju čimdalje temvečje število trotov in manj čebel ter v panju najdeš le grbasto zaledo (z izbočenimi pokrovci zadelano), vedi, da v tem panju gospodari trotovka.

Kako takemu panju pomagati?

Navadno se odnese tak trotovski panj za čebelnjak in ves njegov čebelni obseg se strese na tla. Panj potem odneseš zopet nazaj in ga postaviš na njegov prostor. Dobremu plemenjaku odvzameš kaka dva satnika deloma z odprtou zaledo in mladimi čebelicami in ju vložiš v ta panj. Trotovka ostane navadno z nekaj čebelami na tleh in vse skupaj takoj uničiš. Druge čebele se vrnejo, in si iz pridjanega mladega odprtrega plodu vzgojijo novo matico. To pa je mogoče le takrat, kadar je v čebelnjaku dovolj trotov, ker bi sicer mlada matica ostala neoplojena in panju-trotovcu bi ne bilo prav nič pomagano. Če pa ni več trotov, ne preostaja druzega, kakor ali tak panj združiti s sosednim, ali mu pa pridjati oplojeno založno matico.

Slabičev pa ne ozdravljam, ampak jih raji združimo! Ali zgodi se tudi, da se trotovka vrne v svoj dom med drugimi čebelami delavkami in to zlasti takrat, ako je že po več tednov v jalovem panju gospodarila. Včasih pa čebele same pridjane matice, če tudi oplojene, nočejo sprejeti in jo uduše. Kaj pa takrat?

V takem slučaju postavi na prostor trotovskega ali jalovega panja sosedni panj, in jalovca, ko si bil za čebelnjakom iz njega vse čebele na tla stresel, postavi na njegovo mesto. Trotovka zajde v oni tuji panj, kjer jo hitro spoznajo in umore, druge čebele pa zapodé v beg in če črez 5—10 minut zopet panjova na njihov prejšni prostor postaviš, se jih večina otme smrti in vrne na svoj dom. Ker več trotovke med njimi ni, sprejmo kmalu v hišico zaprto oplojeno matico, ali si pa iz pridjanega odprtrega plodu novo vzgojijo. Panju pa lahko v ojačenje prideneš nekaj žlic mladih čebelic iz močnih plemenjakov.

21. Vosek. Kedor more, naj si kupi za raztopljenje satovja in čiščenje voska „topilnik“, kakoršnega ponuja naša slovenska tvrdka v Il. Bistrici, ali naj si napravi navodno stiskalnico ali prešo. Kedor si pa tega orodja omisliti ne more, temu bode tudi sledeče zadostovalo, da si vosek lep in čist pridobi:

Staro črno satovje in vse voščene odpadke stresi v velik lonec in prilij za dve tretjini njegovega obsega vode, — narbolje iz potoka ali deževnice. Lonec postavi na ogenj in pusti vsebino zavreti. Med vrenjem mešaj jo z leseno žlico, dokler se vse dobro ne raztopi. Potem pogrni navaden vodni škaf, v katerem je na dnu nekoliko vode, z navadnim močnim organitinom in pripravi si dve polenci z ogljenimi robovi.

Sedaj liješ počasi to tekočino na organitin, katerega konce drži tvoj pomočnik, da se pod težo tekočine v lonec ne pogrezne. Ker se pa lahko zgodi, da pri narvečji pozornosti vendor nekaj kapljic te zavrelice brizgne pomoč-

niku na roke, zato naj ima roke s kako cunjo obvezane. Ko je jamica v organtinu s tekočino že napolnjena, odloži lonec, iz katerega si vlival, primi za konce organitina in to culico vzdigni nad škaf, pomočnik pa naj jo vžema s polenci od zgoraj navzdol, dokler ne iztisne vse tekočine iz culice.

Tako delaj, dokler imaš kaj raztopljenega voska. Precejšni vosek pustiš v mrzli vodi ohladiti, potem vodo odcediš in voščeni kolač spodnje nesnage z nožem očistiš.

Če omenjeno proceduro dva — trikrat ponoviš, dobiš tako čist in lep vosek, kot bi bil čiščen v kaj boljšem čistilniku.

Nekateri čebelarji radi lepše barve prilivajo v raztopljeni vosek nekaj malega žveplene kislino.

22. Združevanje in ojačenje panjev. Kako se roji med seboj združujejo, sem že opisal pod št. 16. v zadnji številki prejšnjega letnika „Slov. Čeb.“ Pač pa se mi zdi potrebno začetnikom pojasniti, kako se starejša čebelna ljudstva združujejo, kadar ali opešajo, da same zase čez zimo obstati ne morejo, ali pa kadar kak panj pride ob matico ob času, ko si več mlade matice vzgojiti ne morejo, ali pa če oplojena matica radi starosti, poahljenja itd. ni več za rabo.

Panju slabiču, ki ga misliš kasirati in njegove čebele drugemu panju pridružiti, odvzemi in uniči jeden dan prej matico, da čebele spoznajo svojo osirotelost.

Drugi dan zgodaj zjutraj stresi iz tega panja vse čebele v mednik, ali pa za okence panja, s katerim jih misliš združiti. Zvečer istega dne pa vloži vlažen redek med v mednik, ali pa za okence in odstrani okence ali mrežo, kar je obe ti ljudstvi ločilo. Čebele se pri medu sprijaznijo. Ali pa, kadar si že eno matico zjutraj uničil, zvečer poškropi oboje ljudstvo s kako neškodno dišavo ali z medeno vodo in satovje s čebelami zamešaj t. j. v združenem panju naj sledi enemu satu iz prvega panja sat iz drugega itd.

Pri obeh načinih združevanja je dobro radi varnosti matico, ki jo mislimo obdržati, zapreti v matično hišico za 24 ur in panj imeti toliko časa zaprt, dokler se čebele ne sprijaznijo.

Tako združimo lahko dva, tri in več panjev slabičev, zlasti v jeseni, ker slabiče vzimiti je nespametno!

Vendar pa združuj kolikor mogoče le panjove, ki stojijo blizu drug družega, toraj sosedne.

Za ojačenje slabših ljudstev v sredi leta, ako jih nočemo kasirati radi izvrstne matice, poslužujemo se plitvih in širokih posodic, katere zvečer namažemo z medom in vtaknemo pod močno čebelno gnezdo izvrstnega plemenjaka ter čebele, kadar napolnijo posodico, prenesemo s posodico vred v slabiča. Če imaš več krepkih plemenjakov, lahko vsakemu odvzameš eno ali dve taki posodici čebel, ne da bi mu s tem znatno škodoval, slabič si pa le opomore.

Drug način ojačenja glej v „Slov. Čebelarju“ III. letnik str. 74.

Kako čebele nektar premenijo v med?

Vsakemu, tudi manj učenemu čebelarju je znano, da nektar, t. j. ona vodena, sladka tekočina, katero prinašajo čebele iz raznih cvetk, še ni pravi med, temveč je le medena tvarina ali snov. Da postane iz nektarja med, treba najpred, da čebele vse v njem nahajajoče se tvarine razkrojijo in spremenijo, sladkor invertirajo, t. j. popolnoma prebavljivega storijo, mu mravljinе kisline, t. j. svojega strupa primešajo, da postane trpežen, in slednjič izločijo še raznih snovij tisto množino, ki se nahaja v nektarju odveč. Znano je, da nektar vseh medunosnih rastlin ni enak; od nekaterih je zelo voden, od drugih manj, kakor tudi bolj v sušnih časih je bolj gost, nego v mokrotnih. Že stari čebelarji so vedeli povedati, da n. pr. od lipe čebele malo naberejo, ker je med voden, za to ga mnogo pozgubijo. Nekaj so imeli prav, namreč, da paša manj izda, ako je med voden, ker morajo čebele nepotrebno vodo odstraniti; pa pozgubiti ga pa vendarle ne morejo, saj ga ne nosijo na hrbtni, temveč v mednem želodcu, kjer še zamorejo čiste vode donašati in je vendar ne zgubijo.

Kako izločujejo čebele nepotrebno vodo iz nektarja, v tem še čebelarji niso popolnoma edini. Nekateri trdijo, da jo z lastnim telesom izhlapijo in izdihajo; drugi pravijo, da jo izhlapevajo v odprtih celicah (v satovju) ter to mokroto kot soparje s perutnicami skozi žrelo iz panja izženejo. Zopet tretji trdijo, da čebela nepotrebno vodo že takoj v želodcu izloči od medu ter jo potem, ko izleti zopet na pašo, iz sebe izbrizga. Da je prva in druga trditev nekoliko resnična, dokazuje nam to, da čem boljša je paša, tem bolj čebele šumijo in pri žrelu s krilci frfotajo ter notranji zrak iz panja izganjajo; na bradi se pa zjutraj tem več mokrote pokazuje. Vendar po teh dveh potih zamore se le majhni del nepotrebne mokrote izločiti; ako pomislimo, da zamore močen panj v dobri paši na dan za 2 kg in še več težji postati, moramo računati, da je imelo celo ljudstvo blizo toliko vode izhlapevati, kar bomo pripoznali, da je naravnost nemogoče. Izhlapevanje v odprtih celicah je pa tudi zategadelj neznatno, ker je med hidroskopičen, t. j. da vleče ali absorbira mokroto na se, ne da bi jo zlahka oddajal. Glavna pot, po kateri čebele iz nektarja največ vode izločijo, je tedaj tretja trditev: da čebele namreč večino nepotrebne vode že v mednem želodcu izločijo ter jo pri prvem naslednjem izletu iz sebe izbrizgajo. Dasi se bode to morebiti komu zdela domišljija, vendar je neovrgljiva resnica, o koji se lahko vsak sam prepriča, ako dobro opazuje. Ob času dobre, n. pr. lipove paše, se naj opazovalec zjutraj proti sončnem izhodu obrnjen postavi kakih 50—100 krokov do čebelnjaka na takem kraju, kjer čebele močno na pašo letajo in sicer tako, da ima pred seboj kak temen, senčnat gozd, čez kojega je ravno jutranje solnce prisijalo. Če tako pazno gleda proti gozdni senci, videl bode, kako od čebel, letečih na pašo, padajo drobne, goste vodene kapljice, katere se pa zamorejo videti le, kakor rečeno, ako so od solnca razsvetljene ter se opazujejo proti temni senci.

Kar smo do sedaj navedli, iz tega je razvidno, da čebele nektarja v med ne preosnujejo v satovju, temveč skoraj do cela v svojem telesu; in

tega opravila ne izvršujejo stareje, temveč one mlajše čebele, katere še ne izletavajo na pašo. Ko prihajajo stareje iz paše, oddado svoje sladko breme v spodnje celice, ali pa kar naravnost iz ust v usta mlajšim čebelam ter ga le-tem prepuščajo v daljno pretvoritev, prve pa gredo zopet na pašo.

Znano je, da potrebujejo čebele mnogo vode za prirejanje hranilnega soka za zalego. Povsod na primernih vodnih prostorih, studencih, vrelcih, potočkih, mlakah in lužah vidi se, zlasti spomladini, mnogo čebel, ki srkajo vodo. Čem bolj se pa množijo medene cvetlice ter se paša širi, tem manj čebel prihaja po vodo, dasi je v panjih zalege vedno več. Iz tega se sklepa, da čebele porabijo za hrano zalege tudi mnogo one vode, kar je je v medu odveč.

Jan. Juranič.

Nekaj o vosku in satovju.

(Fr. Rojina.)

Vosek napravlja čebele vedno le v najboljši paši in pri precejšnji gorkoti v panju. Če je prehladno, se vošcene luskinice, ki priležejo čebeli izpod trebušnih obročkov, prehitro ohlade in postanejo trde in krhke. Kakor znano, zgrizejo in takorekoč prezvečijo čebele vošcene luskinice in s tako razdrobljenim voskom zidajo in delajo s čeljustimi in prednimi nogami satovje, ako se pa luskinice vsled premajhne gorkote v panju prehitro strde, da jih čebele ne morejo, ali le s težavo zgrizejo, jih spuste veliko na tla. Ako vidi čebelar — zlasti pri majhnih rojčkih — na dnu panja veliko voščenih luskin, podobnih debelemu belemu prahu, naj ve, da je bilo po noči čebelam za napravljanje satovja prehladno. Kdo si bo morebiti misliš, da čebele v takem slučaju le vosek tako hitro producirajo, da ga ne morejo sproti podelati v satovje, a temu ni tako, kajti pod velikimi, močnimi roji, ali sploh zelo čebelnimi polki, našli bomo le redkokdaj kaj malega drobcev na tleh, ker v gorkem panju gorak vosek lahko sproti podelajo v satovje; če pa le pade kaka mrvca na panjevo dno, pobere ga ta ali druga čebela, ki pride ravno do njega, kot dobra gospodinja ter ga nese zopet nazaj, kjer se zida — „od kamna do kamna palača“ — kar je gotovo že marsikdo z vsem zanimanjem opazoval.

Ker pa je vosek pri čebeli nekako to, kar n. pr. pri prešiču mast, toraj tolšča, ki se napravlja vsled obilnega življanja dobre hrane — samo s tem razločkom, da ostane pri prešiču tolšča pod kožo, pri čebeli pa gre v podobi peterooglatih luskinic izpod obročkov — zato je umevno, da potrebuje čebela za produciranje voska gotovo več hrane, kot jo potrebuje sicer za svoj živež. In v tem, koliko medu je ravno treba, da napravijo čebele n. pr. 1 kg voska, niso mnenja čebelarjev jednakata. Eni so za 12 kg, drugi za 10, nekateri razven za 10 do 12 kg medu še za 1 kg cvetnega prahu. Če mora biti za vsak kg voska v resnici toliko medu in cvetnega prahu, potem cenimo čebelarji vosek sami še veliko premalo in se nikar ne čudimo, če ga drugi še nianj. Če računamo kg medu po 1 K 20 h, potem treba za 1 kg voska za 12 do 15 K medu, a to, kar stane čebelarja samega toliko kron, proda v godnem slučaju

komaj za 3 krone. Vsacega čebelarja prva skrb naj bo toraj ta, da shranjuje še uporabno satovje z jednako skrbnostjo, kot shranjuje med, pa še z večjo. Čebelar z navadnimi panji seveda težko prihrani kaj več lepega satovja, k večjemu v slabih letih, ko je večinoma prazno, in si s takim izrezanim satjem sploh ne more dosti pomagati, največ še s tem, da napolni ž njim škatlje, ki jih pokriva v glavnih paši na najmočnejše panje. Vse drugače more ravnati čebelar s premakljivim delom. Ob času trganja postavi polne okvirčke v izmetalnico, potem pa vzame prazne iz nje — pa prosim pomisliti, da cele — katere lahko shrani potem za drugo in tretje in peto leto in še za dalj časa za porabo. O shranitvi in potem o primerni uporabi je zinil „Čebelar“ že marsiktero, česar tu ne moremo ponavljati, opomniti smo hoteli čebelarje le na veliko važnost satovja, posebno zdajle ob času druge žetve satovja, ki se bo gotovo tudi letos — vsaj na Kranjskem, kakor vsako leto — dobro obnesla. Tu mislimo na žetev, oziroma na dedšino po mrličih, katere smo z občudovanja vredno ravnodušnostjo pustili grozoviti usodi — umreti gladu in mraza. Da bi nas Bog ne kaznil za tako naše početje, ker človeka je učil: Spoštuj božja dela v prirodi in ne trpinči nobene živali!

Začetkom sem omenil, da napravlajo čebele vosek le v najboljši paši in pri precejšnji gorkoti v panju; marsikak čebelar pa se je iz lastne skušnje prepričal, da morejo napravljati satovje tudi celo ob času pomanjkanja, toraj v vsakem času, tudi če je temperatura precej pod $30 - 35^{\circ}\text{C}$, pri kateri navadno ob dobri paši delajo. Da, da, satovje res delajo tudi v ravno omenjenih razmerah, vendar ne iz svojega, ravno izpod obročkov izločecega se voska, temveč iz starega. Ako pitamo z medom v satovju in to satovje prislonimo na satovje v panju ali na panjevo steno, prilepile ga bodo čebele z zveznimi celicami, da ga bomo le stežko zopet odtrgali. Tudi če položimo v pitalno koritce več koscev medu v satju, zvezale bodo čez noč te prazne kosce med seboj in še na koritce z voskom, katerega so nastrgale raz staro satje. Ravno isto store, kadar se vsled kakoršnekoli nesreče podre v panju satovje; podpro ga od vseh strani in zvežejo z voskom, ki ga nastržejo na satovju. Tudi kadar začno spomladis prvič staro satovje špičiti, so prvi začetki navadno bolj temni, celo rujavi, ker so napravljeni večinoma iz voska, nabranega na starem satovju; še-le pozneje, ko delajo dalje, se začne novo satje beliti, ker rabijo potem svoj novi vosek, ki je vedno bel. Kako znajo čebele z drugim voskom ravnati, občudujemo lahko, kadar zvlečejo umetne medstene, za katere potrebujejo le malo svojega lastnega voska.

Konečno naj bo še omenjeno, da čebele, če dobé slučajno kje zunaj panja kaj lepega voska ali belega satovja ležati, ga nosijo na nogah domov, ravno tako kot cvetni prah. Nek nemški čebelarski list oporeka sicer temu, vendar je res, samo treba je hoditi z odprtimi očmi po svetu, potem človek celo kaj tacega kdaj opazi, mora pa natančno gledati, kako ta spretna živalica prenaša male kepice od grizal na zadnje noge, sicer tudi z odprtimi očmi ne bo ničesar videl.

Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Vratislavu.

(Fr. Rojina.)

To poročilo namenjeno je bilo še za lanski letnik „Čebelarja“, ker pa je prav, da imajo drugi gg. sotrudniki prej besedo, prišel sem na vrsto še le zdaj ter priobčim nekaj važnejših bilježek s pota v Vratislav.

Shod je trajal z vsemi ceremonijami vred od 16. do 25. avgusta p. l. Težko sem se ločil od svojih čebelic ravno ob času, ko so začele ajdo — da se po čebelarsko izrazim — „cukati“, vsaj vsakdo izmed nas čebelarjev ve, kaj je čas glavne, odločilne paše, čas, poln upanja, katero pa je šlo pretečeno jesen po — vodi, zato sem bil naposled še vesel, da sem medtem, ko ste doma pričakovali drug „gmej potop“, v najlepšem vremenu nabiral obnožno, ki bo „Čebelarju“ polagoma prav prišla.

Tja sem se peljal nepretrgoma, in ker leži Vratislav še dalje za Dunajem, kot od nas do Dunaja, je bilo treba precej potrežljivosti, sedeti ob času najhujše vročine kar celih 24 ur zaporedoma v soparnem in bobnečem železniškem vagonu, — to je nekako toliko časa, kolikor ga prisodi posvetna pravica n. pr. tistemu, ki reče v obraz komu, ki je dano besedo snedel — „figamož“, ali kako drugo, takega človeka označuječe ime. Ta opomba sicer ne spada k stvari, a človeku, ki se tako dolgo vozi, pride marsikaj na misel, in jaz sem v resnici premišljeval, zakaj se včasih resnica ne sme povedati, ker drugače misli tak „figamož“ vedno, da je res mož.

Ne pa misliti, da sem se s takimi in jednakimi mislimi ukvarjal kar vso pot, kaj še! Ko sem odrdral od Dunaja naprej, sem bil nestrpljivo rado-veden, kakšno neki je Moravsko polje, kamor je že nas slavni Janša prepe-ljaval dunajske čebele v ajdovo pašo. Pred njim ni — kakor so vedeli v dunajskem tečaju iz čebelarske zgodovine povedati — nihče iz dunajske okolice romal s svojimi čebelami v ajdo, on je učil to prvi, kar se je ohranilo do sedajnega časa, ko jih vsako leto pripeljejo na tisoče panjev iz bližnjih in daljnih krajev na to prostrano polje. Bil je že popolnoma dan, ko pripipa vlak do prvih belih njiv in predno sem si posalkal jedno cigaretko, bili smo sredi same ajde, in kolikor daleč pelje oko, nič kot ajda! Seveda je vmes tudi nekaj drugih njiv, a te se vidijo le blizu železniškega tira, oddaljene zagrne sneženo cvetje. In iz te nepregledne bele ravnine se vzdignujejo velikanski skladi panjev, večinoma pokončnih, pa tudi drugih, pokritih z leseno streho, podprtih od vseh strani s koli. Nisem mogel šteti vseh teh provizoričnih čebelnjakov, ker oddaljeni so se videli kot male kopice, samo to morem reči, da jih je bilo veliko. V nekem kraju sem jih naštel 11 samo na eni strani vlaka, vmes pa so bili razstreseno postavljeni še posamezni panjovi, ali pa po 2, 3, 5 do 10 skupaj. Tisti dan je bilo soporno vreme, sicer solnčno, vendar malce megleno, kakor nalašč za dobro pašo. Da bi se vozil s kakim mešanim vlakom, ki postane na vsaki postaji, hotel bi si od blizu pogledati, kako lete čebele, toda brzovlak je drvil neprenehoma dalje, dokler si ni oddahnil za dve minuti v nekem večjem kraju, kjer pa je izginala poslednja ajda in ž njo vred tudi ti zanimivi čebelnjaki. Pripomnim naj

še, da je na Moravskem polju — vsaj tam, kjer sem se jaz vozil — zemlja zelo plitva, kamenita in peščena, tedaj vroča; zato je bila ajda veliko manjša kot pri nas, obraščena in s cvetjem posuta pa prav do tal ter tudi medi baje nikjer drugod tako močno, kot tu. Z lansko to „bérno“ so bili čebelarji — kakor sta poročala dva spodnjeavstr. čeb. lista — posebno zadovoljni. Pri nas pa — — — no, kar je, to je; ne pomaga nam nobeno javkanje, tolažimo se s tem, da bo morebiti letos bolje.

Proti polnoči sem srečno dospel v Vratislav, in uro pozneje sem že spal kot polh. Ravno se mi je sanjalo, da sem bil pri Würzburgu, kjer sem gledal — kakor pred tremi leti v resnici — vojaške manevre, ko me prebudi močno grmenje. Bliskalo se je zdržema in vedno huje treskalo. Deževalo še ni in tudi vetra ni bilo, zato stopim k odprtemu oknu. To je bil velikanski prizor! V ozračju je kar cvrketalio in strele so švigale iz oblaka v oblak in navskriž in navzdol. Kar se plavkasto zabliska, i oplede v strelovod na dimniku neke tovarne, komaj 200 metrov od mene, s tako močjo, da so šipe v oknu zažvenketale; ob jednem začele so padati debele kaplje in veter je v kratkih sunkih prihajal od zgoraj dol. Zaprem okno ter zlezem zopet v posteljo in dasiravno nisem tak vremenski prerok kot „Rôpov oča“, vendar sem uganił, da še ne bo konca hude ure. In res je bilo vse to še le začetek pravega orkana. Svoj živ dan nisem še kaj tacega doživel. Pa ne da bi zašel — sem si mislil — v kako Sodomo ali Gomoro, ki jo hoče Bog z ognjem in žveplom pokončati. Ker sem imel pa vest čisto in mi je moj mali Natka pri odhodu z doma tako prisrčno voščil „z Bogom“, sem trdno upal, da me Bog reši, tudi če ves Ratislav pokonča, kakor je rešil Lota iz Sodome ali pa iz Gomore, tega se ne spominjam več natanko. Ker sem bil na duši in na telesu zelo truden, sem med bliskom treskom zopet sladko zaspal in v sanjah sem postal iz navadnega kranjskega brambovca „formajster“ pri kanonirjih — kot so bili moj oče pod Radeckyjem — ter sem s celo baterijo Würzburg „not jemal“ — — .

Drugo jutro zbudil sem se še-le malo pred devetimi; spal sem toraj spanje pravičnega. Nebo je bilo čisto kot ribje oko in solnce je posušilo po plohi izprane ulice skoraj že popolnoma. Prva pot mi je bila v Schiesswerder, t. j. krasen strelični restavrant z velikanskimi dvoranami, sredi lepega parka in senčnatih nasadov. Tu se je imelo vršiti zborovanje. Bilo je vse v zastavah in z zelenjem ozalšano, pač drugače, kot leto prej v Celovcu, kjer je bilo potovalno zborovanje čebelarjev, v primeri s tem v Vratislavu, jako klaverino, to pa ne samo glede dekoracije, temveč tudi glede udeležbe, kar pa ni čuda, ker mesto z 20 tisoči prebivalci ne more nuditi tega, kot ono s 300 tisoči.

(Dalje prihodnjič.)

Odborova seja „Slov. čeb. društva“ dne 2. marca t. I.

(Poroča tajnik.)

Seje, katera se je vršila ob 9. uri dopoldne v hotelu pri Lloydu, so se udeležili gg.: Fr. Črnagoj, predsednik, J. N. Babnik, podpredsednik, Iv. Petrič, tajnik, Ant. Žnidrišič, odbornik in Fr. Rojina, urednik „Čebelarja“.

Gosp. predsednik otvori sejo s pozdravom na navzoče ter poroča, da je takoj po občnem zboru vladi naznanil novo sestavljeni odbor.

Nadalje se spominja za čebelarstvo jako vnetega bivšega podpredsednika gosp. Hinko Likarja, nadučitelja v Grahovem pri Cerknici, ki je radi prevelike oddaljenosti izstopil iz odbora in predлага, da se temu pijonirju napredne čebeloreje izreče pismena zahvala. Predlog je bil z odobravanjem sprejet.

Potem poroča govornik, da je odposal „izkaznico o pristojbinskem namestku“, a rešitev te do dne seje še ni bila znana.

Naznanil je dalje, da je dosedanji društveni blagajnik gosp. Avgust Puciha nevarno bolan ter da bo do popolnega okrevanja potreboval najbrže še dolgo časa in počitka, zato naj se voli izmed odbornikov namesto njega drug blagajnik, da ne pridejo društvene poslovne knjige zavoljo blagajnikove bolezni iz dosedanjega reda. Odboru ni bilo težavno izbirati novega blagajnika in je z vsklikom bil izvoljen gosp. I. N. Babnik, ker on je trgovsko-izobražen ter v Ljubljani in bo, kakor se je sam izrazil, uatančno vodil društvene knjige in blagajno. — Na tem mestu naj bo naznanjeno, da naj se vse denarne pošiljatve za društvo, t. j. udružina, plačilo za inserate i. dr. pošiljajo v prihodnje pod naslovom: gosp. I. N. Babnik v Ljubljani.

Ker pa je gosp. Puciha skozi dve leti opravljal vestno blagajniški posel in razpošiljatev „Čebelarja“, predlagal je gosp predsednik, naj se mu za ta trud ne izkaže zahvala samo z besedo, temveč tudi v dejanju ter pozove navzoče, naj stavi kdo predlog, koliko se mu da nagrade. Gosp. Petrič predлага 50 K, gosp. Žnideršič pravi, da je to premalenostna nagrada, gosp. Rojina je mnenja, naj se predlagane krone spremene v goldinarje, a gosp. Babnik predlaga z ozirom na to, da je blagajna, kljub temu, da že aktivna, vendar še šibka, 80 K, kateri predlog je bil sprejet. Navzoči pa so se zavezali, da to nagrado poravnajo iz lastnih žepov, ako bi prihodnji občni zbor temu odborovemu ukrepal ugovarjal, kar pa ni pričakovati, ker se odbor zaveda, da je gotovo vsak delavec vreden svojega plačila, zlasti pa je prav in pravično, da se bolnemu delavcu priskoči v pomoč, katero je sicer še v večji meri zaslužil. In tega mnenja naj bi bil tudi prihodnji občni zbor.

Prišle so potem na vrsto prošnje za uzorne „gerstungovce“, in teh ni bilo nič manj kot 19, oziroma 21. Odbor bi rad uslišal vse prošnje, ako bi bilo to mogoče, a velikanska špranja, ki se je v prvem letu naredila v blagajno, se je še-le letos zamašila. Stavili so se sicer razni predlogi, da naj bi se prosilcem razdelilo uzornih panjev za polovično ceno vsem prosilcem, ali pa brezplačno samo nekaterim, pa gosp. Žnideršič je bil mnenja, da se napreden čebelar že lahko potruditi, da pride do uzornega panja, in pri tej priliki je omenil, da se je že samo iz njegove tovarne na razne kraje Slovenskega samo lani razposlalo nad 60 uzorcev, gotovo samo takim, ki jih bodo znali tudi rabiti in ki bodo s svojo uzorno čebelorejo dajali izgled in vnemo drugim. Tudi je povdarjal, da so za napredek čebeloreje najvažnejša v prvi vrsti čebelarska predavanja in ta naj se uvedejo, nikakor pa se od mladega društva ne more zahtevati, da naj isto svojim udom na račun male

blagajne dovoljuje take ugodnosti, kakoršnih ne dovoljujejo niti večja in starejša čebelarska društva. Ravno zato sta tudi preminuli prejšni društvi slovenških čebelarjev z njunimi glasili „Čebela“ in „Sadjar in čebelar“, ker so društvenikom izdali čez njune moči raznih čebelarskih priprav in orodja, deloma brezplačno, deloma za polovično ceno, tako da so ju zadušili večni dolgovi. Zato je treba, da se naša blagajna ojači, potem bo še le moglo društvo delovati po svojem programu, ki ne obsega samo razdelovanja orodja, vsled česar lahko izkrvavi, predno se je komaj malce opomoglo, ampak ima važnih nalog, katere bo treba rešiti tudi edino le v prid našega čebelarstva.

Naposled se je odbor glede razdeljevanja panjev zjednil v tem, da se dajo nekaterim sotrudnikom, ki to žele, kot mala nagrada za njihove duševne proizvode, ki so drugim društvenikom v prid. Taki prošnji sta bili pa do sedaj samo dve, ena iz Štajerskega, druga iz Primorskega in te dve sta se ugodno rešili. Pozneje se bo dalo storiti tudi v tem oziru kaj več, in naj zato drugi prosilci ne bodo ozlovoljeni.

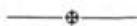
Nasvet urednika radi čebelarske razstave v Ljubljani se je pretresoval vsestransko, a odbor je prišel do zaključka, da se ista preloži še za eno ali dve leti, da se v tem času naši napredni čebelarji tem bolje pripravijo za za ta velevažni nastop. Čas razstave se bo pravočasno naznanil.

Urednikovo poročilo o čebelarskem shodu v Gradcu se vzame na znanje ter sprejme nasledno resolucijo: 1.) Odbor „Slov. čeb. društva“ za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko“ izjavi v imenu društva, da z veseljem pozdravlja idejo ustanovitve „Zaveze vseh avstrijskih čebelarskih društev“ — neglede na narodnost — s sedežem na Dunaju, V glavnem odboru te „Zaveze“ naj bodo zastopniki vseh društev. 2.) Ker je odbor „Štajerskega deželnega čebelarskega društva“ sprožil prvi misel na ustanovitev „Zvez“e, naj vodi isti vse akcije do definitivne ustanovitve.

Ker bi bila ustanovitev te „Zvez“e največjega pomena za razvoj čebelarstva v celi Avstriji in ker je že tudi več slovanskih društev poslalo štajerskemu društvu jednake resolucije, je umestno, da stopi tudi naše društvo v „Zvezo“, kajti ta bo posredovala pri ministerstvu za podporo, kakoršno zasluži naša stroka, ki bo imela vpliv pri določitvi uvoznine čeb. pridelkov, bo energično nastopila proti ponarejanju medu in voska itd. itd. Gori omenjena resolucija se pošlje čeb. odboru v Gradec.

Konečno se dovoli uredniku naknadno potnino na čebelarski shod v Gradcu v znesku 20 gld., gosp. Petrič pa nasvetuje, naj novi blagajnik takoj prevzame blagajniške posle in reši skrbi in dela bolnega gosp. Pucihaarja.

Čas prihodnje seje se bo pozneje določil in tudi kraj, kjer se bo, zajedno z odborovo sejo, vršilo tudi predavanje o čebelarstvu.

Dopisi.

Izpod Kamniških planin. — Iz vseh krajev Slovenije, kakor daleč sega delokrog našega društva, oglašajo se razni dopisniki, samo iz našega

kota še nisem bral nobenega dopisa. Bodí mi torej dovoljene, da jaz — priprost čebelar — nekaj napišem.

Kakor skoraj povsod na Slovenskem, tako tudi pri nas propada „pozicija kmetijstva“. Znani so mi bili ulnaki s 50—60 do 100 panjovi, ki so pa zdaj prazni, oziroma se v njih še kak slabič dolgočasi. Ali se je kraj tako poslabšal? Nikakor ne! Čebelarji sami so večinoma krivi, ker s čebelami prav ne ravnajo. Le dve napaki omenim: veselje do preobilnih rojev in žveplanje čebel. Posledica tega so majhni in pozni roji ter lahki panjovi jeseni. Iz skušnje bi lahko več takih dokazov navedel, zlasti izza prvih let svojega čebelarjenja. Čebelarijo skoraj vsi s takimi panjovi, kot jih imajo „Ropov oča“. Čebelarjev s panjovi velike mere je bore malo.

Lansko jesen nam je dež skazil ajdovo pašo; pač pa so koncem maja in prve dni junija s pridom letale v temni Mekinski gozd, nabirat medeno roso po visokih jelkah. Vsekako je čebelar, ki je tačas imel močne polke, pridelal več medu, kakor v krajih, iz katerih smo brali poročila v „Čebelarju“. Tudi rojile so obilno.

Čebele mojega prijatelja, čegar ulnjak stoji v zatišju gorskega rebra, so letos že 4. januarja obnožno nosile. Kaj tacega pri nas ne pomnijo še tisti čebelarji, kateri imajo panjove s končnicami, katere je še sv. Lukež slikal.

Naj še omenim, da naše ljudstvo čebeli boljši vid pripisuje, kakor tisti nemški čebelar, o katerem je bilo brati v prvi letošnji štev. „Čebelarja“. Pričovedujejo namreč, da sta se čebela in orel skušala, kateri bolje vidi. Orel vzame las — najbrže kakšne črnolaske — ter se dvigne ž njim zajedno s čebelo v nedogledne višave, nakar spusti las iz kljuna. „Kam je padel“ — povpraša čebelo — „jaz ga ne vidim, gotovo je padel v kakšno lužo, ker je nekaj štrbunknilo.“ „Dekla je nesla mleko iz hleva“ — odgovori čebela — „in videla sem las vanj pasti.“ Upam, da je s tem rešen čebelni vid. Mogoče, da o njenem sluhu „Ropov oča“ ob priliki katero zinejo. Nadejati se je, da bodo tudi letos še listu naklonjeni.*)

Vsem čebelarjem slovenskim pa želim take letine, kot je bila pri nas leta 1897!

Čebelarskim pozdravom:

Jos. Košir.

Raznoterosti.

Star med. V Berolinu so našli pri kopanju temelja za neko stavbo na starem pogorišču posodo še dobro ohranjenega medu. Na tistem prostoru je gorelo v letu 1384 in je bil toraj med čez 500 let star.

Gnjiloba, katera napravi čebelarjem včasih tako velikansko škodo, napade gnezda os. Sodi se lahko, da jo zanesejo v svoja gnezda ravno tako kot čebele, iz okuženih panjev, kamor hodijo pokvarjeni med krast. Izključeno pa tudi ni, da zanesejo od gnjilobe okužene ose to nalezljivo bolezni v zdrave panje.

*) Seveda bodo, samo zdaj nekaj tuhtajo.

Op. uredn.

Posnemanja vredna šega. Na Bavarskem imajo starodavno šego, da dobi nevesta, če je njeni oče čebelar, poleg dote tudi panj čebel na novi dom. Marsikateri mladi gospodar dobi s tem veselje do čebeloreje in čeprav morebiti sam še ne ve, kako s čebelami ravnati, pove mu najpo'rebnejše njegova mlada ženica, ki se je gotovo od svojega očeta marsikaj naučila. In kako hitro si mladi mož zapomni nauke iz za njega najljubeznjivših ustec! Nekaj izve tudi od sosednega čebelarja, drugo potrebno pa iz kakega čebelarskega lista, vsaj tam gori najbrže ni tako kot pri nas, kjer se ne naroči niti vsaki deseti čebelar na „Čebelarja“, prav kakor bi drugi vse vedeli in vse znali, v resnici pa so v pravi čebelarski praksi in teoriji — o poslednji niti govora ne more biti — taki revčki, da se jih večni Bog usmili! Seveda, za list ne more spraviti enega goldinarja skupaj, kaj še-le za kako drugo potrebno čebelarsko orodje, pač pa se dobi za medeno žganje vedno dovelj cvenka. In če govorиш s takim čebelarjem, ne ve, razven nekaterih čebelarskih vraž, na katere bi prisegel, niti najpoglavitnejših stvari o čebeloreji. Takemu človeku tudi ni ničesa svetovati, ker tvoji nauki so mu — „larifari“. Pa bo morebiti kdo rekel, da je, na srečo slovenske čebeloreje, le malo tacih, a jih je mnogo več kot udov čebelarskega društva — njih je ogromna večina. Žalibog!

Na antilskih otokih živi neka vrsta divjih čebel, ki ne napravljajo satja, kakoršnega delajo navadne čebele, temveč shranjujejo temni, a jako dišeči med v majhne okrogle cevke iz temnega voska. Pred nekaj časa vpeljali so na otoke tudi evropske čebele, ki imajo na kakaogramih najboljšo in dolgotrajajočo pašo, a napadajo jih z največjo srditostjo divje domačinke. Gotovo pa bo civilizacija tudi tu pri čebelah premagala, kakor so v Ameriki priseljenci premagali in uničili do male peščice uboge indijanske rodove, ki so zdaj na svoji lastni zemlji tujci ter brez vse življenske in moralne moči.

Dolžina jezika ni pri vseh čebelah jednak. Charton je izumil „glossometer“, t. j. priprava za merjenje čebelinega jezika, katera je sicer zelo jednostavna, a mora biti natančno izdelana. Ploščnato škatlico, ki mora stati popolnoma vodoravno, napolni s tekočim medom ter jo pokrije s tenkim, vodoravnim pokrovcem, ki ima majhne luknjice, skozi katere morejo čebele le z jezikom do meda. Natančna mera znotraj škatlice kaže, koliko so čebele tekočine odpile. Če bi imele vse čebele jednak dolge jezike, izpiti bi morale vse jednakno množino, oziroma bi mogla površina ostale tekočine v škatlici pasti do jednakne mere, a temu ni tako, ker so mnoge poskušnje v raznih krajih in z raznimi plemenimi čebel pokazale, da morejo čebele odpiti tekočine od 7·1 do 7·5, 8, 8·4, 8·8, 9·2 in celo do 9·5 milimetra. Čebele, ki morejo odpiti tekočino le za 7·1 mm, imajo tedaj precej krajsi jezik kot one, ki morejo doseči hrano do 9·5 mm na globoko, in so te poslednje na vsak način zmožnejše za nabiranje medu iz globokih cvetov, zlasti iz različnih vrst deteljev.

Največ panjev čebel v Evropi ima Avstrija in sicer nad 1,500.000; Nemčija jih ima 1,450.000, Francosko 950.000, Nizozemsko 240.000, Belgija 200.000, Rusija 110.000, Dansko 90.000 in Grško 30.000.

Centralno čebelarsko društvo za Avstrijsko s sedežem na Dunaju je imelo v prejšnjem letu 4845 udov, ki so imeli 32963 panjev s premakljivim, 10899 panjev z nepremakljivim in 1452 z mešanim delom, skupaj tedaj 45314 panjev čebel, katerim se je odvzelo 211.158 kg medu in 6654 kg voska.

Število čebelarskih listov. Kakor poroča F. Bassler, izhaja po vsem svetu nad 100 čebelarskih listov in sicer: na Francoskem 21, v Avstriji 19, v Nemčiji 19, v Ameriki 18, v Belgiji 10, na Angležkem 3, v Švici 3, v Rusiji 3, na Danskem 2, na Švedskem 2, na Luksemburškem, Laškem, Španskem, Nizozemskem in v Avstraliji po 1.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. V jeseni sem dobil pri trganju v nekem slabiču poleg zdrave zalege tudi nekaj celic gnjile. Ker mi je malo prej že jeden panj vsled prehlajenja zalege za gnjilobo pognil, pokažem zgoraj omenjenega slabiča nekemu staremu čebelarju ter ga kot začetnik vprašam, če smem djati med iz tega panja med pitanec. Mož pravi, da zaradi teh par celic rujave zalege, kamor hočem ter je trdil, da se težko dobi panj, v katerem bi ne bilo nobene pokvarjene zalege. Potem sem stlačil, odstranivši vso zalego in prazno satovje, med iz okuženega panja z drugim pitancem vred, medene panjeve deske pa sem pustil čebelam opiti in obлизati. Koncem januvarja zapazim pred žrelom nekega plemenjaka, katerega so druge ropale, polno mrtvih čebel in ko mu odtrgam dno, najdem le še peščico živih čebel ter pet ali šest celic medu, na jednem satu pa za dlan na široko zalege, ki je bila z udrtimi, luknjičastimi pokrovci pokrita, znotraj pa z zadki na ven obrnjena. Ker sem, kakor povedano, že jeseni zasledil v dveh panjih gnjilobo, je bil tudi ta oropani najbrže okužen in zdaj se je batiti, da se mi okuži še ostalih osem plemenjakov. Prosim svetujte mi, kaj mi je početi? (J. K. K. v S.)

Odgovor: „Čebelar“ je v prvih štirih letnikih pisal že mnogo o gnjilobi in lahko bi dobili v njem boljši svet kot pri onem čebelarju, ki Vam je nastvetoval, med iz okuženega panja pomešati v pitanec. Pa je že tako, da se štiriletнемu mladiču — zdaj gre v tretji mesec petega leta — manj zaupa, kot staremu, izkušenemu (?) možu! Naj pa bo temu že kakor hoče, resnica je, da je gnjiloba najhujša in najnevarnejša čebelna bolezen in to bo ostalo toliko časa bridka resnica, dokler ne bodo znašli zanesljivega sredstva zoper *Bucillus alveolaris* (alvei), kakor učeni možje imenujejo glivico, ki se v napadeni zalegi čudovito hitro razvija in dalje razširja — bakteriolog Cheshire trdi, da se v eni sami celici razmnoži do 5 milijonov. Mi tega seveda ne moremo razumeti, ker nimamo raznih drobnogledov, a s prostim očesom ne vidimo drugzega, kot grozne nasledke te čebelne kuge in pa slišimo in beremo o njih, n. pr. da je v ameriški državi Michigan nad polovico čebelnjahov okuženih, da so bile po marsikaterih krajih čebele kar popolnoma uničene, da so imeli tudi slovenski čebelarji že ogromne izgube, da je imel naš bivši odbornik g. Pavlin sam nad tisoč goldinarjev škode itd. itd.

Zoper gnjilobo so se priporočala že različna razkuževalna ali anti-septična sredstva: mravljinčna - salycilna - karbolna - čreslova kislina, creolin,

tymol, lysol, živosrebrichlorid, zmleta kava, stolčeno oglje in drugo, pa popolnega uspeha ni imelo nobeno, največ pa še mravljinčna kislina. V zadnjem času pa najbolj hvalijo formalin, katerega je z izvrstnim uspehom prvi poskušal profesor Galli Valerio. — Toda predaleč bi zašli, če bi hoteli opisovati gnjilobo od njenega pričetka in uzrokov, njenega razvitka, pa do žalostnega konca, in namesto odgovora na Vaše vprašanje, nastala bi obširna razprava, zatoraj se vrnimo k Vašim čebelam, ki so v veliki nevarnosti. Oropani panj, o katerem pišete, je bil brez najmanjšega dvoma kužen, kajti udrti in luknjičasti pokrovci in zalega v celicah narobej obrnjena, to so značilna znamenja gnjilobe. Iz tega panja so zanesle čebele, ki so ga ropale, tudi v svoje panje okužen med in gnjiloba se bo pokazala tudi pri njih prej ali slej. Prvo kar imate storiti, je natančna revizija vseh panjev. Ako najdete le malo raztresenih okuženih celic, pustite jih na miru, satovje in med pa spodrežite prav do čebel, da bodo ostalo satovje popolnoma zasedle. Ne delajte pa tega na kraju, kjer bi Vas druge čebele zasledile in prišle med lizat, kakor ste jim dali jeseni okuženi panj optiti! Sploh naj se vse delo vrši hitro in medtem, ko imate Vi s panjem opraviti, naj kak pomagač panjevo dno dobro ostrže ter s pepelom obdrgne, potem pa panj hitro nazaj v čebelnjak! Na ta način do živega spodrezani panji naj se potem močno krmijo — pa vselej zvečer — in sicer z ajdovim medom, ker je ta najbolj oster in ima največ mravljinčne kisline v sebi. Kar boste medu spodrezali, ga iztišnite ter ga prodajte z jeseni pridelanim pitancem vred za potice, ali za medico, ali makari za medeno žganje, vsaj takih kupcev boste dobili dovelj — samo drugim čebelarjem ne! Opomnjeno bodi, da tak med človeku prav nič ne škoduje. Vosek skuhajte takoj in ga prodajte svečarju, a ne za umetne medstene, ker Bacillus alvei je tako trden, da ga vročina vrelega voska in tudi medu ne umori, pogine pa sam ob sebi po dveh letih. — Ako bi pa pri pregledovanju zapazili, da je kužna vsa zalega, ali vsaj večina, potem je treba še radikalnejše pomoći. Sicer mora čebelarja srce boleti, s panjovi tako ravnati, kakor boste takoj brali, a če hočemo rešiti bolnika, ki bi drugače smrti zapadel, zvršiti se mora marsikdaj tudi boleča operacija na njem. Kadar je gnjiloba tako razvita, da čebele obupajo, da se jim ne ljubi na pašo letati in se sploh klaverno obnašajo, iz panja pa prihaja neznosen duh, potem ne pomaga drugega, kot da se jih prežene. Iz navadnih panjev, kakoršne imate Vi, je to sicer nerodno, vendar „šikaven“ čebelar tudi to opravi. Zvečer, ali po noči pri luči, pogrnite na tla veliko rjuho, odtrgajte panju dno, potem pa spodrezujte sat za satom, čebele pa ometajte v na rjuhi ležeči prazni panj. Kadar so se čebele vsedle v grozd, zaprite panj, dajte mu z mrežico nekoliko duška in pustite jih tri dni brez jesti v temi, da nimajo v sebi nič več okuženega medu. Gnjilo zalego, katero ste izrezali iz okuženega panja, zakopljite v zemljo, med in vosek pa porabite, za kar se lahko porabi. Čez tri dni denite čebele v nov panj, ne v tistega, v katerem so bile prej ter ga dobro krmite z ajdovim medom. Dobro bi bilo, da bi bilo v novem panju nekaj satnih začetnikov in jeden poln sat zdrugega medu, a če ni, pa ni! Napreden čebelar vse to igraje opravi in ima

vedno kaj romičev praznega in tudi polnega satja v zalogi, zato pred gnjilobo tudi nima takega straha, kot ga morate imeti Vi in Vam jednaki čebelarji. — Panj, iz katerega ste čebele pregnali in onega, v katem ste jih tri dni stradali, ne rabite najmanj dve leti, za gotovost ju pa sperite z lugom in sušite na solncu ter ju namažite vrhu tega še s firnežem, in zlomek ni, da bi ne pomagalo; zavreči pa ju ni treba, kakor se bere. Pri vsem ravanjanju z gnjilobo imejte vedno pred očmi, da jo z okuženim medom onesnaženimi rokami in orodjem sami lahko razširjate — toraj je treba previdnosti in snage! — Kadar Vas pa pot zanese do kake lekarne, ne pozabite kupiti mravljinčne kisline — formalin bodete težko dobili — postavite jo v rahlopokritih posodicah, n. pr. v orehovih lupinah, na košček ilovice potisnjениh, v panj in ker veliki čebelarji pravijo, da pomaga, bo menda le res, samo dobro krmite, kajti nago ljudstvo kot roj, potrebuje mnogo za satje in zalego, maj Vas bo pa tudi pitanja rešil. — To naj Vam bo v popolnilo pisma, katero sem Vam pred kratkem pisal, ko ste mi naznanili o Vaši nezgodi. Upam, da mi bodete tja v maju mogli poročati, da je vse zdravo, ker sem tudi jaz na opisani način temu „Bacillus alvei“ zavil vrat, ko sem pred leti pital med iz škatelj z napisom „garantirt!“ — Sacra!

I z k a z.

V februarju t. l. so plačali udnino sledeči udje: Arh Franjo, c. kr. davčni pristav v Kranju, Kranjsko. — Babnik Franc, Ljubljana. — Benko Božidar, Mala Nedelja, Štajersko. — Belec Anton, posestnik na Grlavi, pošta Sv. Križ pri Ljutomeru, Štajersko. — Belec Anton, c. kr. poštni asistent v Ljubljani. — Bizjak Janez, Potoča, Črniče. — Čitalnica na Ponikvah, Slap nad Idrijo. — Ceder Ignacij, Srednera, p. Poljane pri Škofjiloki. — Čemažar Janez, kaplan v Sevnici, Štajersko. — Celenšek Alojz, župnik, Poljčane. — Forstner Josef v Črni pri Pliberku, Koroško. — Fric Jož, župnik v Dvornu, p. Vrba, Koroško. — Fras Al., posestnik v Lukavcih, p. Ivanjci, Štajersko. — Germek Ivan, žel. čuvaj, B. W. H. St. 662, Borovnica. — Gnezda Andrej, Idrija. — Herle Anton, Solčava, Štajersko. — Jerman Jakob, Lokve št. 1., Črnomelj. — Jeraj Ignac, posestnik na Medvedjeku, Št. Vid na Dolenjskem. — Karba Dominik, posestnik v Babinci, p. Ljutomer. — Koželj Ivan, trgovec, Kamnik. — Kurbus Tomaž, nadučitelj, Slivnica pri Celju, Štajersko. — Kolman Jožef, kmet v Radizeli, Hoče, Štajersko. — Klemenčič Jožef, nadučitelj v Galiciji' p. Žalec, Štajersko. — Kadunc Anton v Tribušah, p. Črnomelj, Dolenjsko. — Lipič Jožef, mizarski mojster v Črešnjovcih, p. Radgone, Štajersko. — Leban Fran, učitelj Trnovo pri Gorici. — Likar Hinko, nadučitelj, Grahovo, p. Ceranca. — Ličen Vincenc, Gojače, Črnice. — Leban Janez, Črnice. — Menzini Ant., posestnik Staro Selo, p. Bobič, Primorsko. — Meglič Andrej, žagar, P. Bistrica, Rožna dolina, Koroško — Munih Jožef, trgovec, sv. Lucija ob Soči na Goriškem. — Mermolja Fran, učitelj, Podlaka, pošta Grgar, Istra. — Mlekuk Anton, učitelj, Čepovan. — Nedek Alojz, čebelar, Očeslovci, Ivanci via Radgona, Štajersko. — Ogorevec Mihael v Pišecah pri Brežicah, Šta-

fersko, — Ovčjak Janez, župan in posestnik v Vrhih, p. Slovenji Gradec. — Pošinger Karl, kmet v Brodeh, p. Podgoro, Koroško. — Pavšt Valentin, Leibsdorf, p. Grafenstein, Koroško. — Pušnik Florijan, posestnik v Pristavi, pošta Planina. — Paulsetta Ivan, nadučitelj v Ražjem, Štajersko. — Paulšek Ivan, nadučitelj v Ražjem, Štajersko. — Petek Emerich v Vodrancih, p. sv. Bolfenk pri Središču. — Ručigaj Anton, posestnik, Mengeš. — Rustja Franc, Skulje 44, p. Križ-Cesta. — Reje Josip, Viznjan, Istra. — Štrukelj Ivan, učitelj na Robu, Vel. Lašče. — Ljudska šola, Kebelj, pošta Oplotnica. — Schmeidek Ivan, učitelj, Rova, p. Radomlje. — Sedej Matevž v Poljubinj, Tolmin. — Šolsko vodstvo Leše, p. Tržič, Gorenjsko. — Skodič Karol, kmet v Brezuli, p. Ražje. — Slana Jernej, posestnik, v Iljašovicih, p. Križovci, Štajersko. — Tihole Andrej, Sedina št. 12, p. Sevnica, Štajersko. — Uršič Janez, čebelar, Mlinsko št. 6, p. Kobarija. — Wruss Henrik, c. kr. gozdar Klanec, Istra. — Vrhovec Ivan, hišni posestnik, Ljubljana, sv. Petra cesta. Videmšek Franc, posestnik v Dobu pri Ljubljani. — Vodopivec Janko, nadučitelj v Kamnjah, p. Črniče. — Virient Jakob, čebelar in posestnik Olšek-Nevlje, Kamnik. — Zupan Martin, Št. Janž, Dolenjsko. — Židarič Anton, župnik, Salvore-Istra. — Žagar Mijo, nadučitelj, Klanec, Istra.

Listnica uredništva.

Gosp. J. V. v U. pri K.: Od postaje Kranj je četrт ure; semena različnih solnčnih rož boste dobili lahko cel mernik. — Gosp. dopisnika članka »Goriškim učiteljem« prosimo uljudno za naslov. — Gosp. M. K. v S. pri C.: Dobite v kratkem! — Gosp. J. B. v P.: Zadeva, o kateri pišete zavoljo prepeljavanja čebel v ajdovo pašo, pride v prihodnji odborovi seji na vrsto in odbor bo skušal potem pri c. kr. okr. glavarstvih dotočnih krajev posredovati. — Gosp. I. R. v G. P. pri T.: Če Vam le čas pripušča, pojrite v Ilirske Bistrici h gospodu Žnideršču in vse kar želite, zvedeli in videli boste pri njem. Glede listov Vam poročamo v kratkem pismeno. — Gosp. A. D. v B.: Oprostite, ne moremo priobčiti. — Gosp. V. P. v L.: Da so se čebele ropale, ni uzrok jesensko združevanje, ampak prelepo vreme v decembru in začetkom januvarja; godilo se je tudi drugje tako. — Gosp. Fr. K. v G. ob B.: Rešilo ugodno! — Gosp. J. J. v A.: Prihodnji mesec začnemo z mogočo točnostjo. — Gg. dopisnikom: Kar je dopisov izostalo, pridejo v prihodnji številki na vrsto. Prosimo tudi najljudneje, naj se tvarina pošilja vsaj do 25 dne vsacega meseca, da bo list mogel izhajati pravilne.

Mih Ambrožič v Mojstrani pri Dovjem kupuje čebele; kdo jih ima kaj na prodaj, naj mu naznani. Prodaja pa **umetno satovje** iz pravega čistega čebelnega voska in prazne navadne že **rabiljene panjove** po prav nizki ceni.

I. N. Babnik v Ljubljani prodaja garantirano **čist med pitane**, skrbno pripravljen od zdravih čebel, v škafih po 60 gld. za 100 kg; v škatljah po 5 kg pa po 65 kr. kg.

Bile in Žniderščič v Ilir. Bistrici na Notranjskem imata v zalogi vse potrebne čebelarske priprave.

Udnina (1 gld.) in reklamacije naj se blagoizvolijo pošiljati gospodu **I. N. Babnik-u v Ljubljani**, dopisi in članki za list pa uredniku „**Slov. čebelarja**“ **Frančišku Rojini**, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.